

[Steen Folke]

landske lønarbejdere. Så vidt jeg er orienteret, var der 3.000 lønarbejdere på omkring 80 arbejdspladser, der holdt fagligt møde den 4. maj. Men det er ministeren vist ikke i tvivl om. Jeg har forstået, at ministeren havde nogle problemer med at finde transportmuligheder fra Nuuk.

Aldrig før har der været så omfattende arbejdskonflikter i Grønland. Det er et godt udtryk for den voksende klassebevidsthed og politiske bevidsthed i Grønland. Jeg kan forstå på udtalelser fra SIK, at det sidste ord i sagen langt fra er sagt.

Med hensyn til det indgreb, som er planlagt efter lovforslagets § 10, vil jeg gerne spørge, om det spiller nogen rolle for ministeren, hvad Grønlands landsting mener. Jeg må indrømme, at jeg er noget forundret over, at siumutmedlemmerne af landstinget har kunnet gå med til at udtale følgende – jeg citerer fra erklæringen fra landstinget:

»Såfremt forhandlingerne med SIK bryder sammen, vil hjemmestyret være indstillet på at tage et lovindgreb på SIK-området op til fornyet overvejelse.«

Men der er trods alt ikke tale om, at man har bundet sig til at støtte et indgreb også på dette område. Det har hr. Lars Emil Johansen understreget meget stærkt i udtalelser til Information, som blev bragt i går.

Nu kunne hr. Bakholts spørgsmål til ministeren tyde på, at ministeren har noget i posen til os på dette område. Regeringen må vel også have indset, at man ville kompromittere hjemmestyret fuldstændig, hvis man gennemførte et overenskomstindgreb imod det grønlandske landstings ønske. Men uanset en mulig indrømmelse på dette område må VS give Jens Lyberth ret, når han siger – jeg citerer fra Socialistisk Dagblad den 5. maj:

»Det er en form for falliterklæring for det hjemmestyre, der netop er indført, at det danske folketing skal sidde og beslutte sig til, hvilke lønninger der skal være i Grønland i den næste 2 års periode.«

Som det måske er fremgået, vil VS gå imod lovforslaget med næb og kløer.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil gerne takke de ordførere, der har kunnet give tilslutning til det fremsatte lov-

forslag. Jeg skal ikke gå ind på mange enkeltheder, men der har været rejst direkte spørgsmål til mig fra hr. Bakholts side og også fra andre sider, og dem skal jeg svare på.

Hr. Bakholt stillede mig det spørgsmål: såfremt de forhandlinger, jeg skal i gang med – det er forhandlinger med SIK i Grønland – ikke giver resultat, vil jeg da benytte min bemyndigelse, således som den er udformet i lovforslagets § 10? Også andre ordførere har været inde på dette problem.

Jeg vil gerne sige, at det altid har været min og regeringens holdning i forhold til Grønland, at vi så langt som overhovedet muligt har ønsket at følge holdninger og opfattelser, som de er kommet til udtryk i Grønland. Det er egentlig lidt i modsætning ikke mindst til den sidste ordfører, hr. Steen Folke, som på en lang række områder og i mange situationer har haft andre holdninger end det, der er kommet til udtryk f. eks. fra Grønlands landsråd og dets forretningsudvalg.

Derfor vil jeg gerne besvare hr. Bakholts spørgsmål således, at hvis det forholder sig sådan, at jeg ikke vil være i stand til med SIK at afslutte en overenskomst – hvad jeg altså inderligt håber jeg kan – da vil jeg tage kontakt med landstinget og landsstyret i Grønland. Akkurat som vi har gjort det før i tiden med Grønlands landsråds forretningsudvalg, vil jeg nu tage kontakt til de organer, som hjemmestyret har institueret, og forhandle situationen igennem.

Skulle jeg få det råd fra grønlandsk side, at jeg ikke skal benytte § 10, så er det ikke min hensigt at benytte § 10. Der er i og for sig ikke noget overraskende i, at jeg kommer med denne udtalelse. Det ville have været mere overraskende, hvis den var gået i en anden retning.

Derimod undrer det mig, at hr. Steen Folke måske kunne tro, at jeg havde en anden indstilling. Det tydede hans indlæg på.

Man spørger også: hvorfor er det egentlig Grønlandsministeren, hvorfor er det ikke hjemmestyret, der forhandler disse ting nu? Der var flere ordførere, der spurgte om dette. Hertil vil jeg sige, at en del af de overenskomster, som er omfattet af det lovforslag, der nu foreligger, er udløbet pr. 1. marts eller 1. april, altså før hjemmestyrets indførelse 1. maj i år. Derfor er det stadig væk ministeren